

Anna Gabrielová

**„Det organiska sammanhanget som är lifvets eget“
Släkt och religiositet – ett huvudtema i Sven Lidmans romanverk**

(diplomová práce na UK FF – Ústav germánských studií 2007)

Diplomandka měla za úkol soustředit se na dosud nepříliš probádanou stránku díla švédského spisovatele Svena Lidmana (1882-1960), totiž na jeho románovou tvorbu, a prozkoumat téma, které se v autorově díle jeví jako zásadní: téma rodinných a rodových vazeb. Jako primární materiál mělo diplomandce posloužit několik vybraných textů z počátku a závěru spisovatelovy románové tvorby.

Kromě úvodu a závěru má práce jednu hlavní část rozdělenou na dva pododdíly. V prvním z nich se diplomandka zabývá vztahem Lidmanových postav k rodu a v druhém analyzuje předměty a motivy, které v daných dílech fungují jako symboly zvýrazňující rodovou problematiku. V obou pododdílech najde čtenář řadu podpůrných argumentů k diplomandčinu závěru, že autor se ve všech románech soustřeďuje na lidskou potřebu být součástí nějakého vyššího celku, který ho přesahuje. V Lidmanově raném díle je to příslušnost k rodu, později už jde o ryze náboženské směřování. Společným jmenovatelem všech románů je, že nadosobní princip, k němuž se postavy vztahují, má vždy – tedy i tehdy, když ještě nejde o náboženství jako takové – charakter něčeho metafyzického, posvátného.

Téma je zpracováno velmi přehledně a uceleně a pochvalu si zaslouží i diplomandčina precizní práce se sekundární literaturou. Text je napsán švédštinou, které nelze téměř nic vytknout.

Za hlavní problém práce považuji zbytečně podrobný popis děje, postav a symbolů jednotlivých děl a s ním spojené, respektive jím vynucené časté opakování již řečeného. Na mnoha místech diplomandka opakovaně dokazuje, co už přesvědčivě dokázala a co lze říci méně slovy a za použití méně citátů. Neustálým vršením dalších důkazů a argumentů pro totéž jako by se text vracel do doby, kdy v literární vědě vládl pozitivismus. Dnes se již od odborného textu očekává větší argumentační zhuštěnost, stačí menší počet dobře formulovaných a dobře ilustrovaných argumentů. Diplomandčina úvodní zmínka o tom, že v práci bude nutno citovat ve velkém rozsahu (s. 5-6), proto není příliš přesvědčivá.

Za nepřilíš šťastné pokládám také pasáže, v nichž se diplomandka snaží zpochybnit tradované kierkegaardovské dělení Lidmanovy tvorby. Ne že by toto dělení nebylo možné zpochybnit, jistě ano, ale pochybuji, že to lze učinit tak, jak to dělá diplomandka (s. 65). Aby takové zpochybnění dávalo smysl, muselo by nejprve být uvedeno, jakou specifickou náplň mají pojmy „estetický“, „etický“ a „náboženský“ u Kierkegaarda. Teprve poté je možné ptát se, jestli lze Lidmanovo dílo do těchto tří „stádií“ rozdělit, nebo jestli lze mluvit o stálé přítomnosti všech tří kategorií v celém díle apod. Jelikož tyto pojmy nejsou nikde v práci definovány, zůstávají pouze stejnými slovy, která bohužel automaticky nezaručují stejný, tj. kierkegaardovský obsah. Proto zmíněné zpochybnění není vystavěno na pevném argumentačním základě.

Výhrady lze mít i k části o dekadentních prvcích v daných románech (s. 59-65). Ne že by se s postřehy, které jsou v oddílu „Det dekadenta inslaget“ uvedeny, nedalo souhlasit, ale tato část působí ve vztahu ke zbytku práce nesourodě, s vymezeným tématem práce podle mého názoru nesouvisí, nebo jen vzdáleně.

Na závěr je ještě třeba zmínit jeden ne nepodstatný rozpor mezi tím, co diplomandka uvádí na dvou různých místech v textu. V úvodu je řečeno, že Lidmanova tvorba se tradičně dělí do čtyř období (s. 2), ale později se uvádí, že v úvodu bylo zmíněno, že Lidmanovo dílo se dělí do období tří (s. 59).

Práci doporučuji k obhajobě.

24. 1. 2007

Doc. Mgr. Martin Humpál, Ph.D.